

XXIX. GOZDARSKI ŠTUDIJSKI DNEVI – Ljubljana, 22. 11. 2012

Povezovanje lastnikov gozdov in skupno gospodarjenje

**Sprememba načina obdavčitve gozdov
kot vzvod za doseganje
gozdnogospodarskih ciljev**

Kaj vpliva na realizacijo gozdarskih načrtov ?

(in združevanje lastnikov gozdov)

- ❑ ekonomski razlogi (viri preživetja, investicije, povpraševanje trga, cene...)
- ❑ prisila (odločbe, kazni, inšpekcija...)
- ❑ družbeno okolje
- ❑ tradicija
- ❑ usposobljenost lastnika gozda za delo v gozdu
- ❑ inštitucije (ZGS)
- ❑ uspešni posamezniki
- ❑ uspešne skupine lastnikov
- ❑ predpisi
- ❑ davki
- ❑ in še mnogo drugih stvari.

**Ali smo pri realizaciji
gozdarskih načrtov
uspešni?**

Med večje trenutne probleme (poleg pomanjkanja denarja)
gozdov in gozdarstva lahko uvrstimo tudi sledeče:

1. premajhen posek glede na dovoljenega,
2. staranje gozdov in posledično podiranje ugodnega razmerja razvojnih faz,
3. premalo izvedenih gojitvenih in varstvenih del v gozdovih,
4. pomanjkljive evidence o poseku in gojitvenih delih,
5. pomanjkanje lesne surovine za večje predelovalce,
6. razdrobljena gozdna posest s trendom nadaljnjega drobljenja,
7. nerazumno majhen promet z gozdovi.

Pričakovanja, da lahko vse to uredi sam ZGS, so nerealna...

Dosedanji davčni predpisi:

- **Zakon o dohodnini** (Ur.l. RS, št. 117/2006) -> **Zakon o davčnem postopku** (Ur.l. RS, št. 117/2006) -> **Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka** (UR.l. RS, št. 25/2005),
  - 3.člen ZUKD: ...katastrski dohodek se ugotavlja...od gozdov in gozdnih plantaž, po povprečnem prirastku lesne mase na 1 ha površine in po sestavi sortimentov po vrstah drevja;
  - **Navodilo o načinu ugotavljanja in valorizacije katastrskega dohodka** (Ur.l. RS, št. 57/2005): 9. člen: (2) Prihodek od gozdov (gozdnih zemljišč) se ugotavlja po povprečnem prirastku neto lesne mase na en hektar površine iglavcev in listavcev, ki so uvrščeni v isti katastrski okraj. Povprečni letni prirastek lesne mase gozdov, cene gozdnih lesnih sortimentov in materialni stroški proizvodnje se ugotavljajo na podlagi podatkov Zavoda za gozdove Slovenije in gozdnogospodarskih načrtov.

- **Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka** (ZUKD-1; Ur.l. RS, št. 9/2011):
  - 6. člen, 7.odst.: Katastrski dohodek gozda se ugotovi na podlagi podatkov o povprečnem poseku, kot jih izkazuje SURS.
  - možne oprostitve KD:
    - pogozdene površine (30-letna oprostitve)
    - vlaganja v osnovna sredstva in opremo (olajšava v višini 30 % od zneska vlaganja).

Si znam sam davčno obremenitev izračunati?

Zna davčni organ pokazati, kako je izračunana davčna obremenitev?

Je odmera davčne osnove pravična?

Je davčni predpis za lastnika ali skupine lastnikov stimulativen?

Predlog za novo osnovo obdavčitve gozdne posesti

OBDAVČITEV PO MOŽNEM POSEKU

(z olajšavami za izpolnjevanje načrtov in investicije)

- ❑ **Osnova obdavčitve = možni posek na gozdni posesti**, npr. 10,00 €/m³, minimalno 50 € na davčnega zavezanca. Osnovni podatek gozdarstva = možni posek na gozdno parcelo.
- ❑ **Davčne olajšave za (gozdno posest):**
  - a) izveden možni posek: 50%
  - b) opravljena gojitveno-varstvena dela: 20%
  - c) vlaganja v gozdarsko mehanizacijo in prometnice (do 20% ob min. enkratnem vlaganju 500 € - za max.5 let).

Obdobje obračuna davčne osnove = obdobje veljavnosti gozdnogospodarskega načrta.

Predpostavka za izračun davčne obremenitve ob spremembi zakona: lastnik, ki izvede dovoljen posek in opravi gojitvena dela, plača davek, ki je na ravni države enak sedanji stopnji obdavčitve.

OBDAVČITEV PO MOŽNEM POSEKU

(z olajšavami za izpolnjevanje načrtov in investicije)

Osnove, detajli:

- **delna sprememba gozdarskega načrtovanja** (presek sestojne karte z ukrepi ter karte parcel določi možni posek ter obseg gojitveno varstvenih del na parcelo),
- **davčna osnova** se ugotavlja od gozdov, kjer je možen posek in je ekonomsko možno tudi spravilo,
- **pritožbe** lastnikov se rešuje analogno postopkom za neodmerjene gozdne ceste in površine pod daljnovodi,
- lastnik **uveljavlja davčne olajšave** neposredno le za tehnična vlaganja, ostali podatki izvirajo iz evidence ZGS,
- **nedovoljen posek**: izguba možnosti olajšav za 3 leta, če se ugotovi nedovoljen posek, ki je večji od 1 m³/ha, leto,
- **kraje lesa**: v kolikor lastnik dokaže, da je krajo prijavil policiji, se mu ne šteje za nedovoljen posek,
- **izračun obveznosti se ugotavlja po parcelah, davčne olajšave pa za okvir posesti,**
- **obračun davčnih olajšav je v okviru veljavnosti gozdnogospodarskega načrta (10 let) brezobresten.**

OBDAVČITEV PO MOŽNEM POSEKU

Prednosti:

- ✓ **enostavnost, preglednost in razumljivost** (tudi gozdarskega načrtovanja),
- ✓ **bolj pravična osnova za izračun davčne osnove** (upoštevata se le dejanski možni dohodek),
- ✓ **stimulativni vzvodi za povečanje poseka, gojitvenih del in vlaganja** (-> boljše realizacija načrtov in večja verjetnost doseganja gozdnogospodarskih ciljev),
- ✓ **ugodni vplivi na gozd in nacionalno ekonomijo,**
- ✓ **izboljšanje gozdarskih evidenc** (lastnik postane zainteresiran za regularnost sečnje),
- ✓ **bolje zagotovljena sledljivost lesa oz. zakonitost poseka (EU direktiva),**
- ✓ **ne-gospodarjenje z gozdom postane luksuz, ki je sicer dovoljen, a obdavčen,**
- ✓ **oživitev trgovanja z gozdovi in večanje gozdnih posesti.**

Pomanjkljivosti:

- **konzervativnost** (okostenelost) državne uprave, zlasti davkarije,
- **nezmožnost konsenza politike za** (kakršnekoli) **spremembe,**
- **novost vpliva na veliko posestnikov** -> veliko poti za oviranje sprememb,
- **bojazen davkarije glede odvisnosti za vhodne podatke izven utečenih poti,**
- **slaba pozicija gozdarstva v družbi** glede možnosti za uspešno zahtevo po spremembah,
- **povečana masa sortimentov na trgu** -> možen začasen padec cen.

OBDAVČITEV PO MOŽNEM POSEKU

Finančne posledice:

- Glede na razliko med dovoljenim in realiziranim posekom ter stanju realizacije gojitveno-varstvenih del je ocenjen pričakovan letni proračunski prihodek med 15 in 25 MIO EUR.
- Del davčnih prihodkov (ocena: 10-20%) je smotrno investirati v ZGS, ki skrbi za bazo podatkov, ki je osnova za obdavčitev.

Kaj storiti?

Slovensko gozdarstvo se že 20 let ne more znebiti nekaterih temeljnih problemov in se jih z dosedanjimi pristopi tudi nikoli ne bo. Mencanje na mestu dolgoročno negativno vpliva na gozd, stroko, lastnike in nelastnike, zato je potrebno ukrepati. Predlog drugačnega obdavčenja je konkreten korak k ustreznim spremembam.

Hvala za vašo pozornost!

Damjan Oražem

damjan.orazem@zgs.gov.si